

for Indsejlingen til Stralsund, saaledes som hin nævnte ved Farvandet ind til Julin; det paa Valdemar Sejrs Tid omtalte *signum* paa Falsterbo, der gerne tolkes som et Fyr. er dog vist snarest et taarnagtigt Vartegn. I den sidste store Halvdel af Bogen har Forf. med hvert enkelt Stykke af Adams Text sammenstillet parallelle stilistiske Udsagn eller Udtryksmaader i hans Kilder eller i andre Skrifter. Samlingen kan være et kærkomment Hjælpemiddel ved Tolkningen af Adams Værk og nyttig for en ny Udgave, men Forf. er gaaet alt for vidt ved at medtage en stor Mængde overalt anvendte latinske Fraser (*plus justo, armenta boum, iter carpere* osv.), hvad der snarest vil vildlede.

Joh. Stp.

Siden H. F. J. Estrup i 1826 skrev sit Arbejde om Absalon, er der ikke udkommet nogen udførligere Fremstilling af hans Liv og Gerning, skøndt der dog ved senere Tidens Forskning er faldet paa mange Maader nyt Lys over hans Bedrifter og Samtidens Tilstande. Det var paa Tide, at Absalons Levned ogsaa fortaltes for de nulevende; lykkeligvis har jo heller intet af, hvad der er fremkommet, kunnet formindske den Glans, som stod om hans straalende Navn; snarere have vi i fuldere Maal kunnet forstaa hans Betydning. Professor Hans Olrik har nu udgivet 1. Del af en Bog *Absalon* (1908); den er skrevet ikke blot med den store Kyndighed, som Forf. besidder, men tillige med en lykkelig Evne til Fremstilling; han har her endog talt med større Varme, mere Farve og Variation end i sine tidligere, altid velskrevne Bøger. Hist og her er Skildringen ganske vist noget bred, og man kan saaledes undres over, at Afsnittet om Absalons Pariserstudier omfatter 30 Sider, skøndt man vel egentlig ikke har nogen anden Oplysning om, at Absalon har opholdt sig i Paris end den, at han her lærte Abbed Vilhelm at kende. At han skulde have tilbragt henved en halv Snes Aar i Frankrig og ikke set sig videre om i Verden, forekommer os heller ikke at stemme med Absalons bevægelige og videbegærlige Sind. Bogens Beretning om Parisertiden rummer imidlertid en læseværdig Fremstilling af Theologiens Tilstand og de kirkelige Bevægelser paa denne Tid, ligesom ogsaa en

Paavisning af den Betydning, som de kunne have havt for Absalons Udvikling. I det Hele er den europæiske Baggrund, som Forf. stadig tegner, netop en af de meget fortjenstfulde Sider ved Bogen; som en anden kan nævnes den heldige Fremdragen af de stedlige Omgivelser — man læse saaledes Skildringen af Absalons Fødeegn eller af Kalvebodstrand og den gamle Borg. De ledsagende Billeder bidrage ogsaa til at Læseren let lever sig ind i Tiden. Her foreligger saaledes et Arbejde, som i høj Grad tilfredsstillende baade Læsere i Almindelighed og Videnskabsmændene. *Joh. Stp.*

Rigsarkivet har som Fortsættelse af det i 1892 ved Arkivsekretær L. Laursen udgivne 1ste Bind af *Kronens Skøder paa afhændet og erhvervet Jordegods i Danmark fra Reformationen til Nutiden*, der omfattede Tiden 1535—1648, udgivet *2det Bind, 1648—1688* (Kbh., 1908). Til Udarbejdelsen har medvirket Arkivsekretær Dr. W. Christensen, Landsarkivar Hornemann og Arkivassistenterne C. Christiansen og F. J. West; den endelige Redaktion af det for Tiden 1670—1688 indsamlede Materiale er besørget af den sidstnævnte, der ogsaa fremtræder som Udgiver af hele Bindet. Som det angives i Rigsarkivar Dr. Sechers Forord og nærmere udvikles i Hr. West's Indledning, er der ikke fulgt de samme Principper for Udgivelsen igennem hele Bindet. Uddragene af Skøderne 1648—70 er langt mere summariske end de senere, der tilstræber at medtage alle de Oplysninger af Værdi, som findes i Dokumenterne; for Tiden 1648—70 er endvidere ikke gengivet de vigtige Hartkornsberegninger over Udlæget og Vederlaget, medens dette er sket for 1670—88. Aarsagen til denne Uensartethed ligger i, at Manuskriptet fra den førstnævnte Periode forelaa færdigt, da Dr. Secher overtog Rigsarkivembedet, og han mente da ikke at kunne forlange dets Omarbejdelse af dem, som havde udarbejdet det efter hans Forgængers Plan. At han har haft Ret i at ændre denne for Perioden efter 1670, er sikkert ubestrideligt, om det end maa siges, at han i sit Forord med unøden Skarphed understreger de Fejl, som begge hans Forgængere har begaaet over for Værket. Dette er i sig selv af den største Interesse